

Suomen Metsäsertifiointi ry 6.2.2007

Kirjauksia FFCS-kriteereiden käytäntöön soveltamisesta

Suomalaisessa metsäsertifiointissa käytetään Metsäsertifiointin standardityöryhmän vuosina 2002-2003 hyväksymiä kriteereitä, jotka on kirjattu standardiin FFCS 1002-1:2003 ”Ryhmäsertifiointin kriteerit metsäkeskuksen toimialueen tasolla”.

Suomen Metsäsertifiointi ry:n tehtäviin kuuluu metsien kestävän hoidon ja käytön ohjaaminen mm. neuvonnan, tiedotuksen, koulutuksen, julkaisutoiminnan, tutkimustoiminnan keinoin ja metsäsertifiointia koskevien lausuntojen antaminen.

Suomen Metsäsertifiointi ry on tehnyt tässä esitettävät FFCS-kriteereiden 1, 7, 10, 16, 19 ja 20 käytäntöön soveltamista koskevat kirjaukset, jotka saatetaan tiedoksi mm. metsäsertifikaattien haltijoille ja sertifiointiyrityksille. Kirjaukset on saatavissa verkko-osoitteesta www.ffcs-finland.org/pages/suomi/ffcs-jE4rjestelmE4/standardit.ph.

FFCS kriteeri 1 – Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan

Koskien esitystä siitä, että kriteerin 1 sanamuodossa tai auditoinnin yhteydessä tapahtuvassa tulkinnassa noudatettaisiin esim. kriteerissä 16 esitetynkaltaista toleranssia, todetaan, että koska FFCS-kriteereitä koskevat kirjaukset ovat Metsäsertifiointin standardityöryhmän laatimia, kriteerien velvoittavuuden määrittely ei kuulu Suomen Metsäsertifiointi ry:n tehtäviin.

=> Metsäsertifiointia koskevassa viestinnässä on syytä korostaa sitä, että laiminlyöntien ja epäonnistumisten määrä on hyvin pieni esim. metsänkäyttöilmoitusten määrään ja metsänuudistamisen määriin suhteutettuna. Metsäsertifikaatin haltijoiden on syytä varmistaa, että mm. auditointiraportin tiivistelmässä kriteeriä 1 koskevassa mahdollisessa poikkeamakirjauksessa esitetään epäonnistumisten lisäksi myös ”perusjoukon” suuruus.

FFCS kriteeri 7 - Taimikoita hoidetaan

Kuten kriteerissä 7 todetaan, taimikonhoitotarve määritetään valtakunnan metsien inventoinneissa (VMI) arvioitujen myöhässä olevien ja lähimmän 5-vuotiskauden aikana toteutettavaksi esitettyjen taimikonhoidon yhteismääränä. VMIn määritelmien mukaisesti taimikonhoitotarve sisältää sekä taimikoiden varhaishoidon että vakiintuneen taimikon hoidon. Lisäksi VMIssä voidaan taimikonhoitotarve kirjata myös 2. kehitysluokan kohteelle, silloin kun kohteesta ei vielä ole saatavissa kaupallisesti hyödynnettävissä olevaa puuta. VMIn mukaiset taimikonhoitoehdotukset esitetään kehitysluokittain T1, T2 ja nuori kasvatusmetsä mm. METINFOssa.

Haaste metsäsertifiointin alueelliselle tiedonkeruulle on, että kriteeriä 7 koskien ei ole olemassa keskitettyä tietoa VMIn taimikonhoito-määritelmän mukaisista työmääristä. Vain kestävän metsätalouden rahoituslain mukaista tukea saavista nuoren metsän hoitotoista on kattavat tilastot.

=> Metsäsertifiointin tiedonkeruu tulee ohjeistaa ja mahdollisuuksien mukaan toteuttaa alueellisesti siten, että työmääriin kirjautuu tehtyjen taimikonhoitotoiden koko kirjo. Alueellisen tiedonkeruun tulee kattaa (i) rahoituslain mukaista tukea saaneiden taimikon ja nuoren kasvatusmetsän hoitokohteiden lisäksi, (ii) taimikon varhaishoidon kohteet, jotka kuuluvat metsälain mukaiseen

taimikon varhaishoitoon, mutta eivät ole vielä rahoitustukikelpoisia, (iii) vakiintuneissa taimikoissa tehdyt tai nuoren metsän kunnostuksen työt, joihin ei ole haettu rahoituslain mukaista tukea ja (iv) kohteet, joissa tehty työ on ollut nuoren metsän hoidon kannalta tarpeellista, mutta joihin ei kuitenkaan rahoituslain tiukkojen rajoitusten vuoksi ole myönnetty rahoituslain mukaista tukea. Alueellisesti tulee ottaa käyttöön tiedonkeruutapa, jossa tiedonkeruuseen osallistuvat organisaatiot tuottavat kattavan ja mahdollisimman luotettavan arvion rahoituslain ulkopuolella tehtävän (ii...iv) taimikonhoidon määrästä.

FFCS kriteeri 10 – Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään

Kriteerin 10 c-kohdassa ”runsaasti” -sanan määrittely korvissa olevan lahopuun osalta ei ole selkeä.

=> ”Runsaasti” –sana on samansisältöinen kuin Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (Metso) luonnonsuojelubiologisten kriteerien lähtökohdissa (Suomen ympäristö 634 (www.mmm.fi/metso/asiakirjat)). Kuten k.o. raportin sivulla 25 todetaan, luonnonsuojelubiologisia kriteereitä sovelletaan ”*maantieteellisesti varsin laajalla alueella, joka ulottuu Hankoniemeltä Tornioon*”. Edelleen todetaan, että ”*luonnonsuojelubiologiset kriteerit ovat ohjeellisia apuvälineitä monimuotoisia metsäkohteita valittaessa*” ja että ”*niitä tulee soveltaa kokeiluhankkeissa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen*”. Näiden periaatteiden mukaisesti FFCS kriteerissä 10 mainittujen korprien yhteydessä ”runsaasti” tarkoittaa sitä, että kohteella tulee olla lahopuuta runsaasti verrattuna kyseisen hallinnollisen alueen (esim. metsäkeskuksen) lahopuumäärään. Vertailukohta ei siis ole koko maan tai jonkin muun alueen talousmetsien lahopuun määrä, vaan ”runsaasti” –käsite tulee määritellä alueellisesti.

FFCS kriteeri 16 – Vesistöjen ja pienvesien varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista,

FFCS kriteeri 19 – Pohjavesialueiden laatua ei heikennetä kemiallisilla torjunta-aineilla eikä lannoitteilla ja

FFCS kriteeri 20 - Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä vältetään metsien hoidossa

Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira) on määrittänyt, minkä valmisteiden käyttö on sallittua pohjavesialueilla (pohjavesialueuokat I ja II), mitä valmisteita ei suositella käytettäväksi pohjavesialueilla, minkä tuotteiden käyttö sallitaan rajoituksiin ja minkä tuotteiden käyttö on kielletty pohjavesialueilla. Tämä luokittelu perustuu tuotteiden hajoamistuotteiden kulkeutumiseen maassa. Evira on kirjannut metsätaloudessa juurikäävän torjuntaan käytettävät kaksi tuotetta (PS-kantosuoja ja Rotstop) torjunta-aineiksi, joiden käyttö on sallittua pohjavesialueilla (http://www.evira.fi/portal/fi/kasvintuotanto_ja_rehut/torjunta-aineet/).

Toisaalta kasvinsuojeluviranomainen toteaa ureaa sisältävää PS-kantosuojaa koskevassa käyttöturvallisuustiedotteessa, että kyseinen ureatuote on kemiallinen torjunta-aine, ja että sen käyttö 25 metrin levyisellä vyöhykkeellä vesistöjen rannoissa on kielletty.

=> FFCS-kriteerit 16, 19 ja 20 sisältävät mainintoja torjunta-aineiden käytöstä ja käyttöä koskevista rajoituksista. Näiden kriteerien valmistelussa ja niiden sisällöstä vuosina 2002-2003 päätettäessä juurikäävän torjuntaan tarkoitetut kantokäsittelytuotteet eivät kuitenkaan olleet esillä.

=> Kriteerin 20 kirjaukset muodostavat lähtökohdan kemiallisiin torjunta-aineisiin suhtautumisessa FFCS-kriteerien mukaisesti hoidettavissa metsissä. Kriteerissä 20 ei kategorisesti kielletä torjunta-

aineiden käyttöä, vaan rajoitetaan niiden käyttöä. Kriteeriin on kirjattu esimerkinluonteisia tapauksia, jolloin kemiallisia torjunta-aineita voidaan käyttää. Yhtä lailla kuin kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä hyönteistuhojen estämisessä ja sienitautien poistamisessa ei ole kielletty, kriteerissä 20 ei myöskään kiellä kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä sienitautien torjunnassa kantokäsittelyn keinoin. Kriteerin 10 arvokkaita elinympäristöjä koskeva kemiallisten torjunta-aineiden käytön kieltö on kuitenkin ehdoton.

=> Kriteeriä 19 tulee tarkastella kriteerin 20 sisällön pohjalta. Täten kriteeriin 20 kirjatut mahdollisuudet kemiallisten torjunta-aineiden käytölle hyönteistuhojen estämisessä ja sienitautien poistamisessa koskevat myös toimintaa kriteerin 19 kattamissa kohteissa. Koska elintarvikevirasto Evira on kirjannut edellä mainitut kaksi tuotetta torjunta-aineiksi, joiden käyttö on sallittua pohjavesialueilla (pohjavesialue luokat I ja II), ei myöskään kriteeri 19 rajoita e.m. tuotteiden käyttöä vedenhankintaa varten soveltuvilla (luokka II) tai vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) pohjavesialueilla.

=> Kriteerin 16 tarkastelussa tulee ottaa huomioon kriteeriä 20 ja kriteeriä 19 koskien tehdyt kemialliseksi torjunta-aineeksi luokiteltua kantokäsittelyainetta koskevat kirjaukset. FFCS-sertifioituissa metsissä vesistöjen ja pienvesien rannoilla tulee aina toimia suurella varovaisuudella. Tästä syystä suositellaan, että kemialliseksi torjunta-aineeksi luokiteltuja kantokäsittelytuotteita ei käytettäisi kriteerin 16 mukaisilla suojakaistoilla. Kriteerin 16 mukaiset vesistöjen ja pienvesien suojakaistat ovat leveydeltään vähintään 3-5 metriä ottaen huomioon maaston kaltevuus, maalaji ja puunkorjuuolosuhteet.